

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

Complectens copiosè Resolutiones Theologicas, etiam modernas, ad
praxim accommodatas

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

§. 2. De Intentione Ministri, ac Suscipientis, & qualis ad valorem
Sacramenti requiratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40873

§. 2. De Intentione Ministri, ac suscipientis, & qualis ad valorem Sacramenti requiratur.

Dico primò: Intentio Ministri essentiam Sacramenti necessariò ingreditur.

Probatum ex principio generali. Illud est de rei essentia quo sublato, cæteris permanentibus, tollitur rei essentia. Sed sublata Ministri intentione, manentibus rebus & verbis, perit essentia Sacramenti, ergò illa Sacramenti essentiam ingreditur. Minor patet ex Trid. sess. 14. cap. 6. ubi de Sacramento Pœnitentiæ docet, etsi reliquæ adsint, nihil fieri, si Sacerdoti desit animus verè absolvendi. Hinc etiam si Sacerdos super hostiam aut calicem formam Consecrationis debite pronunciet, si careat intentione consecrandi, nihil efficit: & sic de cæteris.

Obijcies primò: Nihil intrinsecè requiritur ad constituendum quodvis compositum præter materiam, formam, & unionem, quæ inter se copulantur. Ergò nec ad Sacramentum aliud desideratur quàm materia, & forma, & debita utriusque coexistentia.

Respondeo, Intentionem Ministri se tenere ex parte formæ, nam ad formam Sacramenti non instituit Christus verba quocumque modo prolata; sed simul cum debita intentione conficiendi Sacramentum.

Obijcies secundò: Intentio Ministri aliquando est peccaminosa: ergò non potest esse pars Sacramenti, quæ gratiam causare debet.

Respondeo neg. consequentiam: quia Sacramentum non causat gratiam aut Deum movet.

vet, ut est actio Ministri, sed ut est actio à Christo instituta, etsi per malum Ministrum malè exerceatur. Sicut Deus inclinatur ad præstandam gratiam propter eleemosynam jussu Domini concessam, etsi famulus ex mala intentione illam distribant.

Objicies tertio: Ergò valor Sacramenti erit incertus, si pendeat ab intentione in Ministri pectore recondita, & hominibus ignota.

Respondeo negando sequelam: Habebit enim certitudinem moralem, quam Christus voluit sufficere in Sacramentis, non ab Angelis, sed ab hominibus humano more administrandis, quibus nihil est facilius quam actioni externæ intentionem internam adjungere, nisi eam ex sacrilego animi decreto ultrò cohibeant, quod vix de aliquo, nisi bipedum nequissimo, præsumi potest.

Dico secundò, intentio suscipientis est etiam de intrinseca essentia Sacramenti, quod confertur adulto, præter Eucharistiam, ita *Lugo hic disp. 2. n. 141.* cum communi Doctorum sententia. Hujus ratio fundatur in argumento quo superiorem thesim stabilivimus.

Dixi, *Sacramenti quod confertur adulto*, quia in parvulis, cum sint rationis expertes, intentio nulla requiritur. Addidi, *præter Eucharistiam*, quia ad ejus essentiam, & valorem sola requiritur intentio Ministri conficientis Sacramentum, non verò suscipientis.

Sed hic ulterius quæritur, qualis debeat esse illa intentio Ministri ad Sacramenti valorem requisita? Pro resolutione.

Dico tertio: Requiritur in Ministro intentio saltem faciendi id quod facit Ecclesia, id est, ut intendat saltem confusè actionem externam

320 Pars 3. tr. 4 cap. 1. De Sacramentis in comm.
Sacramenti ponere ob illum finem aut effectum, quem Christiani communiter per eam actionem obtineri volunt.

Probatur ex Trid. sess. 7. Can. 11. requirente in terminis intentionem saltem faciendi quod facit Ecclesia, contra Lutherum, Calvinum, aliosque Sectarios, qui volunt solâ actione externa perfici Sacramentum, etsi Minister ostendat se tantum joco verba proferre. Verum qui sic operatur non agit more Ecclesiæ, quæ effectum Sacramenti serio intendit, sed more Lutheri aut Calvini, quibus per tales jocos gratia tantum jocosa debetur.

Quia verò inter Theologos considerari solet triplex intentio, Primò, *actualis*, quæ actu existit quando conficitur Sacramentum: Secundò, *habitualis*, quæ est voluntas præterita, & nondum retractatâ: Tertio, *virtualis*, quæ est quidem præterita, sed persistens in aliquo effectu à se posito: Quæritur; Utra harum ad conficiendum validè Sacramentum sufficiat?

Dico quartò: Non sufficit in Ministro intentio habitualis, sed requiritur saltem virtualis.

Prima pars probatur: Idèò requiritur aliqua intentio, ut actio Sacramentalis sit voluntaria, & humano modo à Ministro exerceatur: Sed intentio habitualis, quæ neque in se, neque in suo effectu ampliùs existit, non potest actionem præsentem reddere voluntariam, cum nequeat ullo modo eam causare, & efficere ut à voluntate dependeat. Ergò nullo modo sufficit ad Sacramentum.

Hinc, etsi heri volueris infantem baptizare, & hodie contingat te inadvertenter aquam illi
in-

Pars 3. tr. 4. cap. 1. De Sacramentis in comm 321
inspergere, & formam pronunciare, nullo modo validum erit Sacramentum.

Dices, Sufficit in Sacerdote intentio habitualis ut alteri applicetur fructus sacrificii: ergo eadem sufficiens erit ut conficiatur Sacramentum.

Respondeo neg. consequentiam: quia intentio habitualis, quæ nullo modo amplius existit, potest esse causa objectiva movens Deum ut alteri applicet fructum sacrificii, sed non potest esse causa physica, à qua in presenti profluat actio Sacramentalis.

Secunda pars pro intentione virtuali sic probatur. Quia per intentionem virtuales actio Sacramentalis dependet à voluntate Ministri, hæc enim est causa cur actio illa exerceatur.

Si quæras, quomodo possit intentio virtualis causare actionem presentem, cum ipsa actu præterierit?

Respondeo, non omnino præteruisse, vel enim relinquit aliquem effectum ex quo præsens actio procedit, vel certè (quod verius puto) post illam perseverat volitio quædam actualis, tam tenuis ac remissa, ut agens per actum reflexum non possit illam in se percipere, mentis præsertim acie in res alias distracta. Neque enim necesse est, ut actus omnes quos elicimus reflexè advertamus: alioquin & ipsos actus reflexos percipere oporteret, & in hos iterum per alios actus intendere, continuâ serie in infinitum progrediendo, quod dici nequit. Hujus inadvertentiæ experimentum habemus in illis, qui ex arte fides pulsant, aut qui aliquid describunt, aut legunt, quibus existimo inesse actum voluntatis tenuem, ac remissum, quo in singulos fidium tactus, & descriptionis

apices actu feruntur, etsi ad singulos quos eliciunt actus ipsi non reflectant. Constat enim illas actiones à voluntate dependere, cum possint pro ejus arbitrio cohiberi, aut continuari.

Simili igitur modo dicitur Sacerdos habere intentionem virtuales consecrandi hostiam, qui cum voluntate celebrandi perrexit ad templum, accessit ad alrere, & Sacrum legit, etsi neque in his actionibus, neque dum actu consecraret ullam adverterit se consecrandi intentionem habere.

Dico quintò : In suscipiente sufficit intentio habitualis declarata ad valorem Sacramenti. Dixi, ad valorem, quia hic non agitur de dispositione requisita ad fructum Sacramenti percipiendum, de illa in singulis Sacramentis agitur.

Colligitur assertio ex Cap. Majores, & ex Conc. Arausicano 1. Can. 11. ubi dicitur: *Obmutescens baptizari, aut penitentiam accipere potest, si voluntatis praterite testimonium aliorum verbis habet.* Atqui in eo, qui sic obmutuit, sola est intentio habitualis, quia tantum est voluntas praterita non retractata, ergò &c.

Ratio hujus est, quòd intentio suscipientis non debeat activè causare actionem Sacramentalem, sed sola intentio Ministri, suscipiens autem ad confectionem Sacramenti tantum passivè se habere solet. Hinc, si aliquis delirans, antea petiit v.g. Baptismum, aut Eucharistiam, debet ei in vitæ periculo conferri, quamvis in isto statu nullam videatur habere suscipiendi Sacramenti intentionem actualem, aut virtuales.

Quæres, An fides, & probitas Ministri requirantur.

quiratur ad valorem aut fructum Sacramenti?
Respondeo negativè: Ac proindè validum,
& fructuosum est Sacramentum collatum à Sa-
cerdote impio, aut etiam in hæresim prolapso,
si suscipiens ex parte sua sit ritè dispositus.

Probat ex Trid. sess. 7. c. 6. & 7. ubi decla-
rat Sacramenta semper conferre gratiam non
ponentibus obicem. Collata autem ab hæreti-
cis Sacramenta esse valida, & non iteranda de-
finivit Ecclesia contrà S. Cyprianum, qui olim
contrarium errorem tuebatur.

Neque refert quod hæretici non sint vera
Membra Ecclesiæ: quia administrando Sacra-
menta non agunt tanquàm membra, sed tan-
quàm instrumenta externa, quorum ministe-
rium placuit Ecclesiæ usurpare, ut subveniret
fidelium necessitati.

§. 3. De Effectibus Sacramentorum, & modo quò
causantur.

Dico primò: Omnia Sacramenta novæ Ie-
gis causant gratiam ex opere operato. Di-
citur gratia, aut alius effectus, causari ex opere
operato, quando confertur ex vi operis externi
precedentis ab alio quàm à suscipiente Sacra-
mentum, sicut fit in Baptismo infantium. Di-
citur autem gratia causari ex opere operantis, quan-
do datur ex vi actus interni meritorii qui elici-
tur ab ipso operante. Et hæc assertur à Trid. sess. 7. Can. 8. Et
patet ex eo, quod Sacramenta agant non tan-
tùm ut opus Ministri, sed multò magis ut opus
Christi, qui voluit suo nomine per Ministros Sa-
cramenta conferri, ut ex suis meritis actu posi-
tis operentur. Undè sicut eleemosyna collata à
famulo